

● جلسه هفتم: توحید در جهان بینی اسلامی

توحید از نظر قرآن یعنی چه؟ به معنای چه تعهدی و چه عملی در زندگی است؟
توحید را از دو دیدگاه مورد نظر قرار دادیم:

۱- توحید در جهان بینی اسلام

۲- توحید در ایدئولوژی اسلام

- جهان بینی اسلام یعنی چه؟

اسلام معتقد است که همه این مجموعه که نامش جهان است از پست ترین جاندار یا بی جان، شریف ترین و پر قدرت ترین موجودات جاندار و دارای خرد یعنی انسان همه و همه آفریده و وابسته به قدرت بسیار عظیم که اسمش الله است، می باشد.

- در جهان بینی اسلام توحید یعنی چه؟

جهان دارای یک آفریننده و سازنده و به تعبیری دارای یک روح پاک و لطیف است جهان پدید آورنده ای دارد و همه اجزای این عالم بندگان و بردگان و موجودات تحت اختیار آن پدید آورنده محسوب می شوند وقتی یک مسلمان از دیدگاه اسلام به عالم نگاه می کند عالم را وابسته به قدرت بالاتر می بیند.

- در آیت الکرسی می خوانیم:

بسم الله الرحمن الرحيم الله لا اله الا هو: خدا کیست؟ موجودی که هیچ معبودی به جز او نیست.

اله چیست؟ یعنی هر موجودی که انسان در مقابل او خضوع می کند. اختیارش را دست او می دهد.

هر چه در وجود انسان و در زندگی انسان بی قید و شرط دستش باز باشد و حکومت بکن، او «اله» است.

- حال خصوصیت این اله یکتا و یگانه چیست؟

۱- الحی: زنده است. زنده جاودان، اصیل، حقیقی

۲- القیوم: پایدار و پاینده. کسی که زندگان به زندگی او زنده اند.

۳- لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ: چرت و خواب او را نمی رباید. یعنی لحظه ای غفلت، در حیات او راه ندارد.

۴- لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ: از آن اوست هر آنچه در آسمانها و هر آنچه در زمین است ملک اوست.

۵- مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ: کیست که در مقابل او شفاعت کند، وساطت کند. پیغمبران، اولیاء، صلحا،

مؤمنین و شهدا که شفاعت می کنند پیش خدا، جز به اذن خدا نمی کنند. آن ها دم و دستگاه جداگانه ای مقابل

خدا نیستند.

- چه کسانی اذن شفاعت دارند؟ کسانی که بیشتر بندگی خدا را کرده اند، کسانی که بیشتر خودشان را تحت قدرت خدا

قرار داده باشند مثل: پیامبران، ائمه، اولیاء، صلحا، شهدا و مومنین.

۶- يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ: پیش روی آن ها هر چه هست و پشت سر آنها می داند. یعنی خدا به تمام زندگی

موجودات احاطه دارد.

اینجا عالم را به دو صف تقسیم می کند؛ یک صف خدا و یک صف موجودات دیگر. حتی پیامبر هم چون محبوب

خداست بزرگ است، چون تسلیم خداست محبوب است. در تشهد نماز می خوانیم: «أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ رَسُولُهُ»

۷- وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ: تخت قدرت او آسمانها را و زمین را فراگرفته است.

۸- وَلَا يَؤُودُهُ حِفْظُهُمَا: گاهداری آسمانها و زمین بر او گران و دشوار نیست.

۹- وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ: و او برتر و قدرتمندتر و بزرگ و پرشکوه است.

- کسانی که برای خدا فرزند می‌گیرند، به این معناست که در میان مخلوقات عالم، یک نفری هست که نسبتش با خدا، نسبت بنده بودن نیست!
- اعتقاد به حد واسط بین خدا و بشر، مفاسدی در جامعه دارد. در حقیقت بهانه ای است برای این که بندگان، غیر این که بنده خدا می‌شوند، بنده یکی دیگر هم بشوند.

● جلسه نهم : توحید در ایدئولوژی اسلامی

- یکی از علّت های گرایش به مادیگری در زمان ما، این است که مادی زمان ما چون از مکتب الهی دچار سرخوردگی فکری و روحی شده است این حرف را می‌زند.
- دینی که با ظالم بسازد، با مستبد همکاری کند و یک گره از کار فرو بسته مردم نگشاید، از نظر اسلام قابل قبول نیست.
- یکی از دلایل بروز اختلاف میان مادیگری و دین وجود آموزه‌های است که در دین مسیحیت وارد شده بود مثلاً شفاعت های دروغین مسیح و بخشش گناهان و فروختن قباله های بهشت با پول (آیه ی ۳۴ سوره ی توبه) نه تنها پول مردم را می‌گیرند بلکه از راه خدا هم باز می‌دارند. دینی که مخدر جامعه است، بله هر بی‌دینی‌ای بهتر از آن است، این دینی اگر به ظالم‌ها کمک کند سلاخی در دست ظالمان خواهد بود.
- دین الهی و دینی که از طرف خداست. دین الهی مهر استاندارد دارد و نشانه های آن در سوره مبارکه حدید آیه ۲۵ بیان شده است. می‌فرماید: فرستادیم پیامبران خود را با برهانهای روشن، با وسایلی که بتوانند میان مردم قضاوت کنند، تا انسان ها بر اساس قسط و عدل زندگی کنند.
- آن توحیدی که اسلام معرفی می‌کند ، توحیدی است بالاتر است از حد پاسخ به یک سؤال ، به یک استفهام . پس چیست ؟
- توحید اسلامی الهامی است در زمینه حکومت، در زمینه تکالیف مردم، در زمینه روابط اجتماعی، سیر جامعه، هدف های جامعه، در زمینه مسئولیت هایی که انسان ها در مقابل خدا و پدیده های دیگر عالم دارند.
- وقتی نماینده پیامبر اکرم وارد کاخ پُر قدرت ساسانی شد. با یک لباس کهنه و پاره رفت داخل کاخ ولی با دلی قرص و محکم. پادشاه ساسانی به او گفت : چرا آمدی؟ گفت : ما آمده ایم تا انسان ها را از بردگی بندگان خلاص کنیم و به عبودیت خدای متعال بکشانیم.
- وقتی که انسان مسلمان شد، همه چیز برای او مقدّمه است، همه چیز برای او وسیله است برای چه ؟ وسیله ای است برای رسیدن به جهانی پهناور - نمی‌گوییم جهان پس از مرگ - جهان فکر و بینش و دید خود انسان که به وسعت خدا وسیع و گسترده است.
- پول و دنیا و مقام و محبت‌های دنیا برایش ارزش و اصالت ندارد. اینها همه وسیله است برای اینکه انسان به وسیله آن رضایت الهی را کسب کند. دنیا و آخرت در اندیشه‌ی اسلامی به هم دوخته است .
- لازمه و اثرات اعتقاد به توحید این است : تمام آنچه در اختیار داری از ثروت تو و همه انسانهای دیگر همه برای خداست و ما عاریت داران و ودیعه دارانی بیش نیستیم. مال را خدا به ودیعه و امانت دست انسانها سپرده است. این لازمه توحید است.